

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 346.1

DOI <https://doi.org/10.32838/2707-0581/2020.1/17>**Ковалишин О.Р.**Інститут приватного права і підприємництва імені Ф.Г. Бурчака
Національної академії правових наук України

ПАРТНЕРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ЯК АЛЬТЕРНАТИВНА ФОРМА ТОВАРИСТВ ОСІБ

За останні кілька десятиліть регуляторна конкуренція в галузі права товариств капіталу стала предметом широкого обговорення. Але рідко дискутувалося, чи може бути регуляторна конкуренція у праві партнерств. Ця стаття присвячена праву США, Великобританії, Німеччини, Польщі та РФ стосовно правового регулювання партнерств. У ній представлено деякі законодавчі положення щодо партнерств, установлених у цих юрисдикціях.

Партнерське товариство – це товариство, у якому деякі або всі партнери (залежно від юрисдикції) відповідають в обмеженому обсязі за зобов'язаннями партнерства.

Автор відзначає, що законодавство США про партнерське товариство відрізняється в низці випадків між штатами. У деяких штатах лише представникам професій, які зобов'язані мати ліцензії на ведення бізнесу, дозволено засновувати партнерське товариство. У деяких штатах існують додаткові гарантії захисту кредиторів партнерських товариств. Наприклад, може виникнути зобов'язання щодо надання персональної гарантії, відкриття рахунку ескроу або укласти договір страхування спеціальної професійної відповідальності. Найголовніше, що існують відмінності в обсязі відповідальності.

Автор акцентує увагу на тому, що німецьке *Partnerschaftsgesellschaft* – це об'єднання фахівців, які працюють разом. Хоча партнерство – це не юридична особа, вона може подавати та пред'являти позов, володіти майном і діяти від імені товариства. Однак партнери несуть солідарну відповідальність за всі борги товариства, за винятком випадків, коли лише діями окремих партнерів заподіяно шкоду іншій стороні. З 2012 року можливим стало заснування *Partnerschaftsgesellschaft mit beschränkter Berufshaftung*, де партнери відповідають за зобов'язаннями товариства виключно в межах майна партнерства. Наголошується, що страхування професійної відповідальності для осіб, які хочуть провадити діяльність у формі партнерського товариства з обмеженою відповідальністю, є обов'язковим.

Автор підсумовує, що партнерське товариство як форма ведення господарської діяльності було б перспективним для запровадження головним чином у сфері консультаційних послуг (адвокатські, аудиторські послуги тощо). Тому під час моделювання відповідної організаційно-правової форми в Україні варто взяти до уваги досвід функціонування партнерських товариств країн, де такий вид товариств уже давно функціонує.

Ключові слова: партнерське товариство з обмеженою відповідальністю, партнерське товариство, товариства осіб, корпоративне право, правове запозичення, «вільна професія».

Постановка проблеми. Товариства осіб не набули широкого застосування в практиці ведення господарської діяльності в Україні. Таке становище зумовлено, з одного боку, недосконалим правовим регулюванням корпоративних правовідносин між учасниками товариств осіб, відсутністю переваг під час здійснення господарської

діяльності у формі командитного чи повного товариства, а з іншого боку, небажанням суб'єктів господарювання нести повну відповідальність за зобов'язаннями товариства осіб.

У цьому контексті цікавою для застосування могла б бути конструкція так званого партнерського товариства (або партнерського товариства

з обмеженою відповідальністю) – товариства осіб, ззовні дуже схожого за своїм правовим статусом до повного товариства. Але основна відмінність партнерського товариства полягає в тому, що учасники не несуть солідарної відповідальності за борги товариства.

Конструкція партнерського товариства походить з англо-американського права. Протягом останніх десятиліть набула певної популярності в країнах континентальної Європи і світу, не в останню чергу завдяки явищу «конкуренції дерегуляцій» (*race to the bottom*).

Головною метою інституту партнерського товариства є створення передумов учасникам (партнерам) для ведення спільної господарської діяльності, яка полягає у виконанні так званих вільних професій, за одночасного обмеження взаємної відповідальності за зобов'язаннями, які виникли у зв'язку з виконанням партнерами професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти партнерських товариств і партнерських відносин аналізувалися в працях таких вітчизняних учених, як О.М. Вінник, А.В. Зеліско, І.В. Лукач, О.Р. Кібенко, А.Є. Никифорова та ін. Але дослідження в порівняльно-правовому аспекті саме партнерського товариства з обмеженою відповідальністю не проводилося.

Постановка завдання. Тому мета статті полягає у виявленні особливостей правового статусу партнерського товариства й обсягу відповідальності партнерів за законодавством окремих країн.

Виклад основного матеріалу дослідження. *США.* Уперше інститут партнерства з обмеженою відповідальністю (*limited liability partnership*) сформувався в США в результаті низки банкрутств, пов'язаних зі зниженням цін на нерухомість та енергоносії в Техасі в 1980-х роках. Цей колапс призвів до великої хвилі невиплат по депозитах і кредитах. Оскільки суми, стягнуті з банків, були невеликими, кредитори додатково пред'являли вимоги щодо повернення коштів з юристів і бухгалтерів, які консультували банки на початку 1980-х. Консалтингові фірми реєструються в США у формі переважно звичайного партнерства (*general partnership*) або обмеженого партнерства (*limited partnership*). Вимоги про стягнення заборгованості було заявлено як до партнерів, які безпосередньо надавали відповідні консультації, так і до решти партнерів. З метою захистити останніх і прийнято перші закони про партнерство з обмеженою відповідальністю [1, с. 1069]. Згодом інші штати також прийняли

відповідні закони. Якщо в 1992 році таких було лише два, то на момент включення партнерств з обмеженою відповідальністю до Уніфікованого акта про партнерства (*Uniform Partnership Act*) у 1996 році законів про партнерства з обмеженою відповідальністю вже прийнято в понад 40 штатах США. Наприклад, згідно із Законом штату Техас, «партнер партнерського товариства не несе особисту відповідальність за борги та зобов'язання партнерства, що виникли внаслідок помилки, недбалості, некомпетентності чи зловживання іншого партнера чи представника партнерства, який діяв без погодження з головним партнером» [2, с. 176].

Варто зазначити, що питання відповідальності партнерів у різних штатах вирішується неоднаково. У частині штатів партнери захищені тільки від відповідальності за делікти інших партнерів, але відповідають за зобов'язаннями партнерства загалом, але в праві більшості штатів партнери взагалі не відповідають за зобов'язаннями партнерства [3, с. 423].

Разом із тим у більшості штатів на партнерів покладається повна відповідальність за зобов'язаннями партнерства, що виникли внаслідок їхніх особистих дій чи дій осіб, які діяли під їхнім керівництвом [4, с. 536]. Відповідальність партнерів також диференціюється залежно від виду зобов'язань партнерства (податкових чи деліктних) [5, с. 770].

З часом конструкція партнерського товариства була запроваджена в праві Великобританії, Канади, Китаю, Японії, Австралії та Казахстану. Країнами континентальної Європи (Німеччина, Франція, Польща, Греція, Румунія) запровадження такої організаційно-правової форми було майже вимушеним кроком, адже одним із чотирьох основних засад комерційного права ЄС є свобода надання послуг, зміст якого полягає в можливості надання послуг будь-де в межах Європейського Союзу незалежно від того, в якій державі-члені ЄС зареєстрований суб'єкт господарювання. Тому почастишала практика обрання підприємцями тієї юрисдикції, яка найбільш оптимальна з погляду оподаткування, ведення бухгалтерського обліку та, головне, відповідальності за зобов'язаннями суб'єкта господарювання.

Німеччина. У праві Німеччини інститут партнерського товариства з'явився в 1994 році для забезпечення інтересів так званих вільних професій. Уряд Німеччини відмовився від доповнення відповідним розділом Комерційного кодексу Німеччини. Партнерське товариство регулюється

окремим законом (Закон про партнерські товариства (*Partnerschaftsgesellschaftsgesetz*) від 25.07.1994 [6]), тоді як командитне товариство (*Kommanditgesellschaft*) і повне товариство (*Offene Handelsgesellschaft*) завжди регулювалися Комерційним кодексом Німеччини.

Згідно зі ст. 1 абз. 2 Закону про партнерські товариства (PartGG), вільна професійна діяльність – це діяльність, що провадиться «на основі професійної кваліфікації та творчої обдарованості» й має «своім змістом надання послуг в інтересах замовника й суспільства на високому рівні на принципах особистого виконання, повної відповідальності виконавця та його незалежності під час виконання своїх професійних обов'язків».

У статті 18 Закону про прибутковий податок [7] (*Einkommensteuergesetz, EStG*) перераховуються конкретні професії, що належать до категорії вільних. До вільної професійної діяльності законодавство зараховує самостійну професійну діяльність лікарів, лікарів-стоматологів, ветеринарів, адвокатів, нотаріусів, патентних юристів, інженерів-геодезистів, інженерів, архітекторів, хіміків у сфері торгівлі, аудиторів, податкових консультантів, консультантів-економістів, присяжних ревізорів, уповноважених з податкових питань, фахівців альтернативної медицини, дантистів, фахівців з лікувальної гімнастики, журналістів, фоторепортерів, усних і письмових перекладачів, лощманів і подібних до них професій.

Відповідальність за зобов'язаннями партнерства регулюється § 8 Закону про партнерства. Партнери несуть повну та солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства (ч. 1 § 8). Якщо відповідальність партнерства зумовлена діями лише одного партнера, то останній відповідає за зобов'язаннями особисто. Отже, відповідальність партнерів за помилки колег обмежена, але за діяльність партнерства загалом – повна та солідарна.

Німецька модель партнерського товариства була змушена реагувати на потреби ринку після справ *Centros, Überseering* та інших, у яких Європейський суд з прав людини підтвердив принцип повної відповідальності незалежно від місця реєстрації товариства [8, с. 332]. Зважаючи на законодавчо встановлену вимогу повної відповідальності, частина підприємців із так званих «вільних професій» обирала юрисдикцію Великобританії, реєструючись як *limited liability partnership*.

Тому 15 липня 2013 року прийнято Закон «Про партнерство з обмеженою відповідальністю

та внесення змін до права, що регулює діяльність адвокатів, патентних повірених, податкових консультантів та аудиторів» (*PartGGuaÄndG*) [9], яким унесено зміни до відповідних законів з метою обмеження відповідальності партнерств вищеперерахованих професій в обсязі майна партнерства (ч. 4 § 8). Варто відзначити, що поряд із наданням таких преференцій для адвокатів, патентних повірених, податкових консультантів та аудиторів право Німеччини водночас зобов'язує їх укласти договір страхування професійної відповідальності: для адвокатів (§ 52a Положення про адвокатів) [10] і патентних повірених (§ 52j Положення про патентних повірених) [11] – на суму в 2,5 млн. євро, а для аудиторів і податкових консультантів – на суму в 1 млн. євро [12] (§ 323 Комерційного кодексу Німеччини).

Польща. Відповідно до ч. 1 ст. 86 КТТ Польщі, партнерське товариство (*spółka partnerska*, скорочено – *sp.p.*) – це товариство осіб, яке здійснює підприємницьку діяльність під власним фірмовим найменуванням та утворене учасниками (партнерами) з метою провадження так званої «вільної» професії.

У статті 88 КТТ Польщі фактично встановлено вичерпний перелік професій, представники яких можуть провадити господарську діяльність у формі партнерського товариства: адвокати, аптекарі, архітектори, аудитори, брокери на ринку цінних паперів, бухгалтери, експерти з нерухомості й інших видів майна, інвестиційні консультанти, інженери, лікарі, лікарі-стоматологи та лікарі-ветеринари, медсестри, нотаріуси, патентні повірені та присяжні перекладачі, податкові консультанти, страхові брокери, юрисконсульти. Можливим є також створення партнерських товариств представниками інших вільних професій, вказаних у статтях спеціальних законів (наприклад, психологи) [13].

Партнер не несе відповідальності за зобов'язання товариства:

1) які виникли у зв'язку з виконанням іншими партнерами вільних професій у межах провадження господарської діяльності товариством;

2) у результаті дій або бездіяльності осіб, які працюють у товаристві на основі трудового договору чи цивільно-правових угод і які підпорядковувалися іншому партнеру під час провадження господарської діяльності. У засновницькому договорі партнери можуть узгодити, що один або декілька партнерів згодні взяти на себе відповідальність за зобов'язаннями іншого партнера. Однак варто відзначити, що за зобов'язаннями,

які безпосередньо не пов'язані зі здійсненням партнерами вільних професій, застосовуються положення про повне товариство. Тобто відповідальність матиме солідарний і субсидіарний характер.

У польському праві пропонується дві можливі моделі управління партнерським товариством.

Класичній моделі притаманні особливості, які схожі з веденням справ у повному товаристві. Згідно з такою моделлю, кожен партнер вправі представляти товариство та діяти від його імені самостійно, за винятком коли договір передбачає інше. Спосіб прийняття рішень залежить від виду конкретної справи. Порівняно з правовим регулюванням повного товариства є можливість позбавлення партнера права представляти товариство на підставі рішення учасників. Це рішення може бути прийняте тільки з поважних причин, більшістю 3/4 голосів за присутності щонайменше двох третіх загального числа партнерів. Позбавлення партнера права представляти товариство є дійсним з моменту реєстрації в Національному судовому реєстрі.

Альтернативна, факультативна модель полягає в делегуванні права на ведення справ і представлення товариства професійному «органу» управління. Правління товариства може бути одноосібне або багатоосібне, а його членами можуть бути партнери або особи з-поза товариства. Правління призначається партнерами на рік або довший строк повноважень (каденцію). Згідно з § 2 ст. 97 КТТ Польщі, до правління партнерського товариства застосовуються положення КТТ Польщі, які регулюють принципи управління від імені ТОВ правлінням і відповідальність членів цього ж правління за зобов'язаннями, які виникли у зв'язку з виконуваною функцією [14, с. 74].

Російська Федерація. Підприємницьке товариство на партнерських засадах відносно нещодавно запроваджено в Російській Федерації. У 2011 році прийнято Закон РФ «Про господарські партнерства». Господарським партнерством визнається створена двома або більше особами комерційна організація, в управлінні діяльністю якої, відповідно до Закону, беруть участь учасники партнерства, а також інші особи в межах і в обсязі, які передбачені угодою про управління партнерством (ст. 2 Закону РФ «Про господарські партнерства») [15].

Господарське партнерство впроваджене до системи юридичних осіб з метою реалізації інноваційних бізнес-проектів та інвестування в інноваційну діяльність.

Партнерське товариство володіє спеціальною правосуб'єктністю. Воно може набувати цивільних прав та обов'язків, необхідних для здійснення будь-яких видів господарської діяльності, що не заборонені федеральними законами, якщо це не суперечить предмету й цілям діяльності та закріплено статутом партнерства й договором про управління партнерством. Учасники партнерства здійснюють управління діяльністю партнерством пропорційно часткам, що їм належать у складеному капіталі, якщо інше не передбачено договором про управління партнерством [16, с. 319].

Учасники партнерства не відповідають за зобов'язаннями партнерства й несуть ризик збитків, пов'язаних із діяльністю партнерства, у межах сум унесених ними вкладів. Але в разі відсутності або недостатності в партнерства майна для задоволення зобов'язань партнерства буде потрібно звернення стягнення на належні партнерству виняткові права на результати інтелектуальної діяльності, зобов'язання партнерства перед його кредиторами можуть бути повністю або частково виконані від імені партнерства одним учасником партнерства, кількома учасниками партнерства або всіма учасниками партнерства (ч. 3 ст. 3 Закону РФ «Про господарські партнерства»). Отже, відповідальність учасників за зобов'язаннями партнерства настає лише у випадку добровільного волевиявлення одного з учасників.

Конструкція господарського партнерства запроваджена з ініціативи Міністерства економічного розвитку РФ, піддана різкій критиці серед науковців. Є.А. Суханов відзначає, що в партнерському товаристві превалюють інтереси великого та середнього бізнесу й не захищаються публічні інтереси [17, с. 5–9]. На думку В.В. Долинської, включення до системи комерційних організацій господарського товариства порушило принцип замкнутості кола комерційних організацій, закріпленого в Цивільному кодексі РФ. Хоча господарське товариство посідає проміжне місце між об'єднаннями осіб та об'єднаннями капіталу, жодна з останніх не є інструментом створеним спеціально для венчурної діяльності. Дефініція господарського партнерства не відображає цілей, для досягнення яких воно створювалася [18, с. 84].

Фактично господарське партнерство РФ не можливо порівнювати з аналогічними правовими інститутами США, Великобританії, Німеччини чи Польщі. Господарське партнерство не можна вважати партнерством у класичному його розумінні, оскільки воно суттєво відрізняється за своїм суб'єктивним складом, метою створення, системою

управління та особливостями відповідальності учасників.

У вітчизняній науковій літературі теж висловлювалися ідеї щодо запровадження партнерського товариства. А.Є. Никифоров пропонує запровадити форму партнерського товариства у сфері інноваційної, науково-технічної діяльності з метою заохотити зацікавленість науковців та інженерно-технічних робітників у таких організаційних формах підприємництва, котрі давали б змогу поставити рівень їхніх доходів у пряму залежність від якісних і кількісних параметрів створеного інтелектуального продукту.

На думку вченого, партнерське товариство має складатися з партнерів та учасників. Учасниками партнерського товариства можуть бути фізичні особи, які уклали трудову угоду з партнерським товариством. Критеріями, за якими учасники можуть бути обрані до складу партнерів, є тривалість періоду роботи на посадах, пов'язаних із науковою, конструкторською, технологічною та іншими видами інноваційної діяльності; особистий внесок учасника у вирішення наукових, технічних, технологічних та інших проблем, що є предметом інноваційної діяльності партнерського товариства; обсяг договорів на виконання ННТР, укладених партнерським товариством за ініціативою учасника; інші умови, визначені в установчих документах [19, с. 143–144].

Але жодних проектів чи законодавчих пропозицій поки що не запропоновано. Між тим,

як видається, така форма ведення господарської діяльності була б перспективною для запровадження головним чином у сфері консультаційних послуг (адвокатських, аудиторських, податкового консалтингу тощо) або у сфері послуг, надання яких пов'язане з ризиком завдання значної шкоди для життя людини (медичні послуги тощо) чи майна осіб. Тому під час моделювання відповідної організаційно-правової форми в Україні варто взяти до уваги досвід функціонування партнерських товариств країн, які проаналізовано вище.

Висновки. Партнерське товариство з обмеженою відповідальністю як новий правовий інститут виникло з метою задоволення інтересів представників тих професій, помилки під час виконання яких можуть бути пов'язані зі значними збитками як для суб'єктів господарювання, так і для фізичних осіб (аудитори, податкові консультанти, адвокати, лікарі, архітектори тощо).

Перевагою партнерського товариства є диференціація відповідальності учасників партнерства, спрямована на обмеження ризиків, зумовлених діями окремих партнерів. Партнер не несе відповідальності за збитки, спричинені від імені товариства, але у зв'язку з персональними діями його колег.

У більшості відповідальність за зобов'язаннями, що обумовлена функціонуванням партнерства загалом (оренда приміщення, отримання кредиту для розвитку господарської діяльності, тощо), є повною та солідарною.

Список літератури:

1. Robert W. Hamilton (1995). Registered Limited Liability Partnerships: Present at Birth (Nearly). *Colorado Law Review*. Vol. 66, p. 1065, 1069.
2. Texas Statute on Limited Liability Partnership, in Keating R., Donn R., Colman S., Hester E. *Limited Liability Partnerships: The Next Step in the Evaluation of the Unincorporated Business Lawyer*, 1995, No. 1, p. 175–176.
3. Rutledge T., *Limited Liability (or Not): Reflections on the Holy Grail* (2006) 51 *South Dakota Law Review* 417, p. 423–424.
4. Hallweger, *Limited Liability Partnership? Eine Gesellschaftsform für US Amerikanische Anwaltszusammenschlüsse und ihre Haftungsfragen Protection* [1998] *Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht (NZG)*, s. 536.
5. Siems Mathias, *Regulatory competition in partnership law / The International and Comparative Law Quarterly*, Vol. 58, No. 4 (Oct., 2009), p. 767–802.
6. *Partnerschaftsgesellschaftsgesetz vom 25.7.1994*. URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/partgg/index.html>.
7. *Einkommensteuergesetz*. URL: https://www.gesetze-im-internet.de/estg/_18.html.
8. Sebastian Jördening, *Die Partnerschaftsgesellschaft mit beschränkter Berufshaftung*, Baden-Baden : Nomos, 2018, 332 S.
9. *Gesetz zur Einführung einer Partnerschaftsgesellschaft mit beschränkter Berufshaftung und zur Änderung des Berufsrechts der Rechtsanwälte, Patentanwälte, Steuerberater und Wirtschaftsprüfer*. URL: <https://www.buzer.de/gesetz/10778/index.htm>.
10. *Bundesrechtsanwaltsordnung*. URL: https://www.gesetze-im-internet.de/brao/_51a.html.
11. *Patentanwaltsordnung*. URL: https://www.gesetze-im-internet.de/patanwo/_52j.html.
12. *Handelsgesetzbuch*. URL: https://www.gesetze-im-internet.de/hgb/_323.html.

13. Ustawa o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów z dnia 8 czerwca 2001 r. URL: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20010730763>.
14. Партнерське товариство. Корпоративне право Польщі та України : монографія / М. Халаса, В.А. Васильєва, Гербет Анджей, О.Р. Ковалишин та ін. ; за ред. проф. В.А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. С. 74–75.
15. О хозяйственных партнерствах : Федеральный закон Российской Федерации от 03.12.2011 № 380-ФЗ. URL: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_122730.
16. Андреев Ю.И. Юридические лица в гражданском праве России : монография. Москва : Юрлитинформ, 2018. 376 с.
17. Суханов Є.А. О частных и публичных интересах в развитии корпоративного права. *Журнал российского права*. 2013. № 1. С. 5–9.
18. Серебрякова А.А. Хозяйственное партнерство: проблемы внутренней гармонизации. *Законы России: опыт, анализ, практика*. 2015. № 10. С. 79–85.
19. Никифоров А.Є. Партнерське товариство – нова організаційно-правова форма підприємництва в інноваційній сфері. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/19708/138%20-%20146.pdf?sequence=1>.

Kovalyshyn O.R. LIMITED LIABILITY PARTNERSHIP AS AN ALTERNATIVE FORM OF PARTNERSHIPS

Regulatory competition in company law has been extensively debated in the last few decades, but it has rarely been discussed whether there could also be regulatory competition in partnership law. This article addresses the partnership law of the US, the UK, Germany, Poland and Russian Federation, and presents some legal provisions on the partnerships with limited liability established in these jurisdictions. The main focus is on the use of a limited liability partnership (LLP) outside its country of origin.

A limited liability partnership is a partnership in which some or all partners (depending on the jurisdiction) have limited liabilities.

The US law on LLPs varies in a number of instances between states. In some states only professionals who are required to have licenses to do business are allowed to form an LLP. Filing fees are flat fees in some states and in others they depend on the number of partners. In some states there are additional safeguards for the protection of creditors. For instance, there may be an obligation to provide a personal guarantee, to establish an escrow account or to contract a special insurance for the LLP. Most importantly, there are differences in the scope of liability protection.

The German Partnerschaftsgesellschaft is an association of non-trade professionals, working together. Though not a corporate entity, it can sue and be sued, own property and act under the partnership's name. The partners, however, are jointly and severally liable for all the partnership's debts, except when only some partners' misconduct caused damages to another party – and then only if professional liability insurance is mandatory. Another exception, possible since 2012, is a Partnerschaftsgesellschaft mit beschränkter Berufshaftung where all liabilities from professional misconduct are limited by the partnership's capital.

The author makes a conclusion that such a form of business activity would be very perspective mainly for the sector of consulting. Therefore, the future model of the relevant legal form in Ukraine should take into account the experience of functioning of limited liability partnerships in USA, Germany and Poland.

Key words: *limited liability partnership, limited partnership, partnerships, corporate law, legal transplant, free professions.*